

EXPUNERE DE MOTIVE

Grupul Statelor împotriva Corupției (GRECO), înființat în anul 1999 de Consiliul Europei, are ca obiect îmbunătățirea capacității membrilor săi de a lupta împotriva corupției, veghind la punerea în practică a angajamentelor pe care și le-au luat în acest domeniu, prin intermediul unui proces dinamic de evaluare și presiune reciprocă.

În materia finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale GRECO evaluează gradul de conformitate al legislației statelor membre cu Recomandarea Rec (2003)4 a Comitetului de Miniștri ai Statelor Membre ale Consiliului Europei asupra Regulilor comune împotriva corupției în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale și cu principiul director 15 cu privire la favorizarea regulilor asupra finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale care descurajează corupția din Rezoluția Comitetului de Miniștri ai Statelor Membre ale Consiliului Europei (97) 24 asupra celor douăzeci de principii directoare pentru lupta împotriva corupției.

De la 1 ianuarie 2007, când a declanșat a treia rundă de evaluare care privește și finanțarea politică, până la 15 mai 2013, GRECO a examinat legislația a 46 de state membre, inclusiv a României. Aceste evaluări privesc toate aspectele finanțării activităților politice, inclusiv transparența resurselor utilizate de partidele politice și candidați, modalitatea de monitorizare a reglementărilor și aplicarea sancțiunilor. Abordarea analitică utilizată este una standard, bazată pe răspunsuri la chestionare scrise și discuții la fața locului.

Procedura de evaluare este urmată la 18 luni de la data adoptării raportului de evaluare în cazul formulării de recomandări de o procedură de evaluare a conformității în care este examinată implementarea acestora. În cazurile în care

recomandările nu au fost respectate GRECO va reexamina implementarea acestora într-un termen identic. Până la data de 15 mai 2013 au intrat în această procedură 36 de state, printre care și România.

În urma evaluării României din anul 2010, GRECO a formulat prin Raportul de evaluare a României privind Transparența Finanțării Partidelor Politice adoptat la cea de-a 49-a Reuniune Plenară (Strasbourg, 29 Noiembrie – 3 Decembrie 2010), următoarele recomandări:

i. i) să se clarifice modul în care activitatea financiară a diverselor tipuri de structuri în legătură cu partidele politice trebuie să fie înregistrată în documentele contabile ale partidelor politice; ii) să fie examinate modalitățile de creștere a transparenței contribuțiilor „părților terțe” (ex: entități separate, grupuri de interese) către partidele politice și către candidați;

ii. să se asigure că toate entitățile aflate sub controlul partidelor politice și filialele județene (incluzând aici și sectoarele Capitalei) ale partidelor politice țin evidențe contabile corespunzătoare;

iii. să solicite partidelor politice să transmită situațiile financiare centralizate către AEP și să facă publice variante rezumate adecvate;

iv. să ia măsuri adecvate pentru i) a asigura identificarea și înregistrarea ca donații, la valoarea de piață, a donațiilor în natură către partide și către participanții la campaniile electorale (altele decât activitatea voluntară a neprofesioniștilor); ii) a clarifica regimul juridic al împrumuturilor;

v. i) să stabilească obligația legală ca toate donațiile să fie, ca regulă, înregistrate și incluse în documentele contabile ale partidelor politice și ale participanților la campaniile electorale; ii) să introducă obligația legală ca toate donațiile ce depășesc un anumit plafon să fie făcute prin sistemul bancar (paragraful 116);

vi. să ofere clarificări cu privire la finanțările admise generate prin „servicii interne” și prin organizarea de evenimente și în ceea ce privește modalitatea de înregistrare în documentele contabile a veniturilor generate în acest fel;

vii. să modifice reglementările privind transmiterea către AEP a rapoartelor financiare privind campaniilor electorale, astfel încât AEP să urmărească în mod adecvat toate revendicările legitime și datoriile;

viii. să solicite ca situațiile anuale ale partidelor politice, ce vor fi prezentate AEP așa cum a fost recomandat mai sus, să fie supuse unui audit independent înaintea depunerii lor;

ix. i) să confere Autorității Electorale Permanente (AEP) întreaga responsabilitate a monitorizării conformității cu Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale; ii) să întărească eficiența supravegherii AEP asupra finanțării partidelor politice și a alegerilor, inclusiv prin acordarea AEP a unor atribuții de control suplimentare în ceea ce privește cheltuielile partidelor politice și ale altor entități decât acestea, și suficiente resurse umane și de altă natură pentru a îndeplini această sarcină;

x. să întărească cooperarea și coordonarea eforturilor la nivel operațional și executiv dintre Autoritatea Electorală Permanentă, Curtea de Conturi, administrația fiscală și Agenția Națională de Integritate;

xi. să se prevadă în Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale obligația Autorității Electorale Permanente de a raporta suspiciunile privind infracțiunile către organele de drept competente;

xii. să mărească sancțiunile aplicabile în conformitate cu Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale și astfel să se asigure că toate încălcările legii sunt sancționabile prin pedepse efective, proporționale și disuasive;

xiii. să extindă termenul de prescripție aplicabil încălcărilor Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale.

La data de 7 decembrie 2012, GRECO a adoptat Raportul de conformitate privind România din cea de-a treia rundă de evaluare. Raportul analizează modul de implementare a recomandărilor adresate României în Rapoartele de Evaluare pe cele două teme supuse evaluării, respectiv incriminarea faptelor de corupție și transparența finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale.

GRECO a apreciat că recomandările ii, vi și x sunt implementate satisfăcător, fiind adoptate o serie de măsuri pentru punerea lor în aplicare.

Celelalte 10 recomandări (i, iii-v, vii-ix, xi-xiii) sunt considerate ca fiind parțial implementate întrucât proiectul de Lege de modificare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, inițiat de Autoritatea Electorală Permanentă este în procedura de avizare, anterior aprobării sale de către Guvern și adoptării de către Parlament.

În concluziile finale ale raportului, GRECO recunoaște complexitatea procesului de reformă derulat de România în ultimii ani. De asemenea, în privința finanțării partidelor politice „GRECO constată cu satisfacție procesul angajat să modifice legislația privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și sprijinul exprimat de Parlament pentru acest proces. Dacă s-ar adopta, modificările ar umple o serie de lacune identificate în Raportul de Evaluare. În special, publicul va avea acces la situațiile financiare anuale ale partidelor politice. GRECO este deosebit de încântat să vadă că toate recomandările sunt luate în considerare și de faptul că Autoritatea Electorală Permanentă pare să își consolideze progresiv poziția și autoritatea”.

Așadar, GRECO a luat cunoștință de faptul că România a fost în măsură să demonstreze că reformele substanțiale, cu potențial de realizare a conformității cu recomandările nerezolvate în următoarele 18 luni, sunt în curs de desfășurare.

Având în vedere cele de mai sus, prezenta propunere legislativă urmărește completarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale în vederea implementării recomandărilor GRECO. Ținând cont de munca depusă de Autoritatea Electorală Permanentă, multe din soluțiile legislative propuse sunt similare cu cele preconizate de această instituție și prezentate deja GRECO. Luând în considerare termenul scurt rămas până la data la care România trebuie să comunice implementarea completă a recomandărilor GRECO, precum și incidența asupra MCV, considerăm imperios necesară demararea dezbaterilor parlamentare asupra acestui subiect începând cu actuala sesiune parlamentară.

În sensul celor prezentate mai sus depunem propunerea legislativă în forma proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, pentru dezbateri și adoptare în procedură de urgență.

Inițiatori:

Mircea Gheorghe DRĂGHICI – deputat PSD

Marian NEACȘU – deputat PSD, Lider Grup PSD

Andrei Dominic GEREA – deputat PNL, Lider Grup PNL

Ilie SÂRBU – senator PSD, Lider Grup PSD

Puiu HAȘOTTI – senator PNL, Lider Grup PNL

FIREA GABRIELA – senator PSD

FEDEROVICI DOINA-ELENA – senator PSD

